

Bataklıkların Kurutulması ve bundan elde edilecek topraklar hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilân : 23 . I . 1950 - Sayı : 7413)

No.
5516

Kabul tarihi
18 . I . 1950

BİRİNCİ MADDE — Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan veya Hazine-
nin, katma ve özel bütçeli daire ve müesseselerin mülkiyetinde bulunan bataklık
ve bataklık mahiyetindeki göl ve su birikintileri her hangi bir suretle kurutul-
duğu takdirde bu kurutmadan hâsil olan arazi aşağıdaki hükümlere göre kurutan-
lar namına tescil olunur.

İKİNCİ MADDE — Kurutma isteğini havi dilekçe, valiliğe verilir. Kurutu-
lacak yer bir kaç ilin sınırları içinde ise müracaat büyük parçanın bulunduğu mahal
valiliğine yapılır. Yetki ihtilâfı halinde isteğin hangi valilikçe inceleneceğini Ba-
yındırlık Bakanlığı tâyin eder.

Bu dilekçe üzerine keyfiyet ilgili köylere veya belediyelere bildirilir ve üç av
süre ile gazete ve mahallî âdetlere göre ilân edilir. Bu süre içinde köyler, köy-
lüler veya belediyeler kurutmaya istekli olmadığı ve Sıtma Savaşı Kanununun se-
kizinci maddesinde yazılı küçük sâ-y mükellefiyeti ile yapılamıyacağı anlaşıldığı
takdirde, avan projenin hazırlanması için valilikçe dilekçe sahiplerine gerekli tebli-
gat yapılır ve avan projelerin 15 günden aşağı olmayacak münasip bir süre içinde
hazırlanarak valiliğe verileceği de bu tebligatta açıklanır.

Avan projeler incelenmek üzere valilikçe Bayındırlık Bakanlığına gönderilir.

Bakanlık bu avan proje hakkındaki mütalâasını en çok iki ay içinde valiliğe
bildirir.

Kurutmayı bir veya mütaaddit köy tüzel kişilikleri üzerlerine almak ister-
lerse avan projesi valiliğin işarı üzerine Bayındırlık Bakanlığı tarafından yaptırılır.

Köyler tarafından yapılan müracaat, kurutulması istenilen yerin münasebeti
bakımından incelenir ve ihtiyaca göre kurutmanın hangi köye veya köylere veril-
mesi lâzımgeldiği üçüncü maddede yazılı komisyon tarafından kararlaştırılır.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İkinci madde gereğince Bayındırlık Bakanlığından gelen
avan projeler valinin başkanlığında defterdar, bayındırlık, sağlık ve sosyal yardım,
tarım müdürleriyle bulunduğu takdirde su işleri müdürü ve sıtma savaşı başkanın-
dan teşekkül edecek bir komisyon tarafından tetkik edilerek bir karara bağlanır.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Komisyon bu yerin kurutulmasına karar verdiği
takdirde kurutma müsaadesi alan müteşebbis, komisyon tarafından mahallinde
tesbit edilen bataklık sınırlarını mahallî şartlara uygun sabit işaretlerle belirtmek
ve bunun muntazam bir plânını yaptırarak beş nüsha olarak valiliğe vermekle
mükelleftir.

Bataklık sınırlarını yerinde tesbit edecek komisyonlara tapu memurları da
katılır.

BEŞİNCİ MADDE — Kurutma müsaadesi verilen müteşebbise katî projeyi

yaptırması için komisyon kararıyla münasip bir süre verilir ve keyfiyet valilikçe müteşebbise tebliğ olunur.

ALTINCI MADDE — Katî projeler bataklık sınırını gösteren ve dördüncü maddede zikredilen plânla birlikte valilikçe Bayındırlık Bakanlığına gönderilir.

Bakanlık bu projeler hakkındaki mütalâasını en çok üç ay içinde bildirir. Katî projenin Bakanlıkça tasdikını mütaakıp üçüncü maddede yazılı komisyon ile müteşebbis arasında işe başlama ve bitirme zamanlarıyla diğer şartlar kararlaştırılarak bir sözleşme akdedilir.

Keşif tutarı (250 000) liradan fazla olan sözleşmeler ancak Bayındırlık Bakanlığının tasdiğiyle kesinleşir.

Müteşebbis, sözleşmede tâyin edilen süre içinde iş programı gereğince işe başlamadığı veya sözleşmenin diğer hükümlerine riayet etmediği takdirde sözleşme bozularak kurutma izni geri alınır.

Ancak, mücbir sebeplerden ileri gelen gecikmeler dolayısıyla süre uzatılabilir. Mücbir sebeplerin takdiri üçüncü maddedeki komisyona aittir.

Müteşebbis bu mücbir sebepler dışında sözleşme hükümlerini yerine getirmediği takdirde müteşebbise son olarak bir yıl daha izin verilir. Bu iznin hitamında dahi sözleşme hükümleri yerine getirilmediği takdirde kurutma izni geri alınır.

Bu halde müteşebbis kurutma için yaptığı masraflardan dolayı hiçbir hak iddiasında bulunamaz.

YEDİNCİ MADDE — Bataklığın kurutulduğu müteşebbis tarafından valiliğe bildirilmesi üzerine keyfiyet üçüncü maddede yazılı komisyon tarafından mahallinde tetkik ettirilir. Bu komisyona lüzümü halinde Bayındırlık Bakanlığından bir uzman katılır. Bu uzmanın yolluk ve diğer zaruri masrafları Bakanlıkça ödenir. Komisyoneca şartlarına uygun olarak kurutulduğu kabul edilen arazi kurutanlar namına bedelsiz ve harşsız olarak tapuya tescil olunur.

Ancak, kurutulacak arazi üzerinde kurutma için gerekli tesisatın yapılmasına engel olmamak ve kurutma işlerini geciktirmemek şartıyla kurutuluncaya kadar elde edilen hak ve menfaatler bu arazinin sahiplerine veya kiracılarına aittir. Usulü dairesinde kurutma talebi yapıldıktan sonra Devlete veya özel idarelere ait yerler başkalarına kiraya verilemez.

SEKİZİNCİ MADDE — Kurutulan yerde eşhasa ait tapulu yer mevcutsa bu yerin sahibi, umumi kurutma masrafının kendi payına isabet edecek miktarını kurutana öder. Bu miktar üçüncü maddede yazılı Komisyon tarafından tesbit olunur. Miktar hakkındaki ihtilâf mahkemece hallolunur. Bu yer, kurutana ait alacağın kanuni tazminatı hükmündedir.

DOKUZUNCU MADDE — Kurutanlar, kuruttukları topraklar üzerinde kurutmanın idamesi için projesine göre icabeden bakım, onarım ve temizleme işlerini yapmaya mecburdurlar. Bu mecburiyet o araziye sonradan iktisap edenlere de şâmilidir. Bu husus gayrimenkul mükellefiyeti olarak tapu siciline kaydolunur. Bu mükellefiyeti yerine getirmiyenlerin tapuları iptal olunur. İptal kararı valinin müracaatı üzerine mahkemelerce verilir ve bu yerler birinci maddede adları geçen sahipleri adlarına tescil edilir.

ONUNCU MADDE — Kurutulan yerler dışında kalan eşhasa ait arazide kurutmanın icabettirdiği ve projede gösterilen ve o araziden istifadeye mâni teskil

edecek devamlı her türlü tesisatın yapılmasına ve tertibatın alınmasına mülk sahipleri müsaadeye mecburdurlar.

Müteşebbisler bu halde arazi sahiplerine, ellerinden çıkan toprak karşılığında isteklerine göre ya değerini ödemeye veya kurutulan yerden iki misli toprağı adlarına tescil ettirmeye mecburdurlar. Arazi sahibi bu hususları kabul etmediği takdirde bedeli müteşebbisler tarafından verilmek üzere valilikçe ve kamulaştırma yoluyla alınarak müteşebbise bu tesisatın yapılması için devrolunur.

Kamulaştırma yoluyla alınan araziden geri kalan kısım küçük parçalara ayrılmış ise mal sahibi istediği takdirde bunları da yukarıki hükümler dâhilinde kurutanların almaları mecburidir. Arazisi ikiye ayrılan yerlerde kurutanlar nakil vasıtaları için geçit temin etmeye mecburdurlar.

Bu arazi birinci maddede yazılı daire ve müesseselere ait topraklardan ise bir karşılık, kira bedeli ve ecrimisil aranmaz.

Bu topraklar dahi kurutma sonunda asıl kurutulan arazi ile birlikte kurutanlar namına tapuya bağlanır.

Araziden bir kısmının ziyamı mucip olmıyan muvakkat tertip ve tesisler dolayısıyla arazi sahibinin varsa zararı veya mahrum kaldığı kârı üçüncü maddede gösterilen komisyonca tesbit edilecek rayiç üzerinden kurutanlar tarafından derhal ödenir.

Bu maddede yazılı hallerden dolayı çıkacak ihtilâflar mahkemece hallolunur.

ON BİRİNCİ MADDE — 4871 sayılı Sıtma Savaşı Kanununun 8 nci maddesi gereğince küçük sây ödevi ile kurutulmuş olan bataklıklardan bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, 4753 sayılı Kanun gereğince dağıtılmak üzere el konmuş olanlarla bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra kurutulacak olanların kurutmaya iştirak eden şehir, kasaba ve köylerin sınırları içinde kalan parçaları, 4753 sayılı Kanun gereğince dağıtılıncaya kadar 9 ncu maddedeki mükellefiyete tâbi olarak ilgili köy ve belediyeler halkının müşterek intifama bırakılır.

Bu bataklıkların hak sahibi çiftçilere dağıtımında 4753 sayılı Kanun gereğince tahakkuk ettirilecek borçlandırma değerleri aynı kanundaki usullere göre belediye ve köy sandıklarına ödenir.

İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 78 nci maddesi uyarınca özel idarelerin bu kurutmaya katılmaları halinde ihtiyar ettikleri masraf, ikinci fıkra gereğince tahakkuk ettirilecek borçlandırma değerlerinden çıkarılarak özel idareye ve fazlası köy ve belediye sandıklarına ödenir.

ON İKİNCİ MADDE — 2644 sayılı Tapu Kanununun 15 nci maddesinin birinci fıkrası kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — 2644 sayılı Tapu Kanununun 15 nci maddesinin birinci fıkrası şümulü haricinde kalan bir usulle 29 . XII . 1934 tarihinden sonra kurutulan bataklık, bataklık mahiyetinde olan göl, su birikintileri hususi şahıslar namına tapuya tescil edilmemiş ise kurutupta zilyedlikleri devam edenler namına harçsız ve bedelsiz olarak bu kanun hükümlerine göre tapuya tescil olunur.

Kurutanların şahısları veya kurutulan yerin hudut ve mülkiyeti hakkındaki ihtilâflar mahkemece hallolunur.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

19 Ocak 1950

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	19 . I . 1950 ve 2/6								
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	19 . I . 1950 ve 4/66								
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<table><thead><tr><th>Cilt</th><th>Sayfa</th></tr></thead><tbody><tr><td>1</td><td>432</td></tr><tr><td>22</td><td>211,301</td></tr><tr><td>23</td><td>110:111,180:189,209:212</td></tr></tbody></table>	Cilt	Sayfa	1	432	22	211,301	23	110:111,180:189,209:212
Cilt	Sayfa									
1	432									
22	211,301									
23	110:111,180:189,209:212									